N°. 2997 1857

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de Buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer Courant.

DINGSDAG 10 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 8 Maart.

De Tweede Kamer heeft in de zitting van laatstleden Vrijdag den vischhandel vrijgemaakt; zij moest dienvolgens ook aan de zeevisscherij volkomene vrijheid schenken. Zij deed zulks in de zitting van ll. Zaturdag.

Tot dusverre was de zeevisscherij ten onzent aan belemmerende bepalingen gebonden, uitgevaardigd en gehandhaafd in 't voordeel onzer zeevisscherij, maar, zooals de uitkomst heeft bewezen, veel schade en geen voordeel aanbrengende. Na langdurige overwegingen, voorgelicht door vertoogen van deskundigen, is de Regering er toe gekomen om een voorstel te doen, waarbij aan de zeevisscherij hare vrijheid wordt teruggegeven, behoudens het visschen met schrobnetten langs de nederlandsche kusten gedurende zekeren tijd van het jaar, en eenige voorschriften betrekkelijk de garnalen-visscherij. Dan, de Tweede Kamer heeft ook deze bepalingen verworpen na eene uitvoerige rede van den heer Westerhoff, die het visschen met schrobnetten ten allen tijde van het jaar in bescherming heeft genomen, omdat hij niet bevreesd is, dat men onze kusten dood zal visschen. Deze redevoering heeft blijkbaar eenen grooten invloed uitgeoefend op de stemming der Kamer. De minister heeft daarop niet veel geantwoord en hij kon dat niet doen. De quaestie toch, door den spreker behandeld, was eene natuurkundige, en niemand kan van een minister van Binnenlandsche Zaken vorderen, dat hij zonder voorbereiding natuurkundige beschouwingen wederlegge. De minister heeft zich daarom beklaagd, dat de heer Westerhoff zijne aanmerkingen heeft bespaard voor de openbare beraadslaging. Hij wenschte dat ze waren medegedeeld in de stukken tusschen de Kamer en de Regering gewisseld, omdat hij dan de gelegenheid zou hebben gehad ze aan het oordeel van deskundigen te onderwerpen. Nu kan hij ze niet kontroleeren.

De Kamer is daardoor niet terug gehouden om in den geest van den heer Westerhoff te stemmen. Zij heeft met betrekkelijk groote meerderheid de belemmerende bepalingen van art. 4 en 6 en de daaruit voortvloeiende verworpen en als gevolg daarvan bij art. 1 een amendement aangenomen, waarbij *volkomene vrijheid* wordt verleend om de *verschillende* takken van de zeevisscherij *naar eigen goedvinden* uit te oefenen.

De haringkeur blijft behouden en de instelling van een kollegie voor de zeevisscherij is goedgekeurd.

De wet aldus gewijzigd moet in werking treden vóór 1 Januarij 1858.

Eindelijk vereenigt zich de Kamer ook met een amendement van den heer van Bosse, dat, strikt genomen, zijne plaats moest hebben in de wet op den vischhandel, Vrijdag aangenomen, en nu, als een nieuw artikel, in deze wet wordt geplaatst. Het heft op het verbod van invoer van gekaakten en gezouten haring van vreemde visscherij en tevens het tijdelijk verbod van invoer van vreemden ongekaakten gezouten haring.

Verslag der Kommissie van de Tweede Kamer tot onderzoek der stukken door den minister van Koloniën overlegd, betreffende het Drukpers-Reglement van Ned.-Indië.

Bij besluit dezer vergadering van den 26sten Febr. jl. werd in handen der ondergeteekenden tot onderzoek gesteld, eene missive van den minister van Koloniën, gedagteekend 24 Februarij bevorens, en aan den Voorzitter der Kamer gerigt, begeleidende een exemplaar van N° 74 en 75 van het *Staatsblad* van Nederlandsch Indië, waarbij zijn opgenomen:

1°. het reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië, gearresteerd bij koninklijk besluit van den 8sten April 1852;

2°. de bepalingen ter verzekering van de regelmatige werking van genoemd reglement, gearresteerd bij besluit van den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië van 10 Nov. 1856.

In genoemde missive oordeelde de minister zich te moeten verschoonen, om redenen aan de belangen van 's lands dienst ontleend, van de mededeeling van andere ter zake betrekkelijke bescheiden. Intusschen heeft het de commissie bevreemd onder die stukken niet te vinden eene nota tot toelichting, die in het licht is verschenen en met het reglement geheel in overeenstemming schijnt.

Uwe kommissie stelde zich voor dat zij aan het op haar verstrekte mandaat tot onderzoek der haar toegezonden stukken het best voldoen zou, indien zij beantwoordde de vraag: is het reglement op de drukwerken in overeenstemming met art. 110 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indië, vastgesteld bij de wet van 2 September 1854?

Zal toch dit gewigtig onderwerp bij algemeenen maatregel van inwendig bestuur geregeld worden, gelijk thans geschied is, zoo moet die gegrond zijn op en binnen de grenzen blijven door genoemd art. 110 gesteld; terwijl bij dat onderzoek het reglement op de drukwerken aan eene beoordeeling in al zijne deelen kan worden onderworpen.

Aldus, oordeelde de kommissie, werd de eisch tot een volledig onderzoek in overeenstemming gebragt met het standpunt dezer vergadering met betrekking tot de beoordeeling van handelingen der regering.

De kommissie vroeg zich dus af: 1°. wat schrijft art. 110 voor? 2°. [illegible]

1°. De Wetgever heeft in de eerste alinea van art. 110 voor de drukpers in Indië en voor den invoer aldaar van vreemde drukwerken een toezigt der regering noodig geoordeeld, waardoor belemmering in het openbaren van gedachten of gevoelens en in de toelating van elders dan in Nederland gedrukte stukken kan veroorzaakt worden, maar alleen voor zooverre tot verzekering der openbare orde gevorderd wordt, terwijl volgens de 2de alinea de in Nederland gedrukte stukken onbelemmerd moeten worden toegelaten, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens regels, bij algemeene verordeningen te stellen.

Bedriegt uwe commissie zich niet, dan heeft de wetgever, ziende op den bijzonderen toestand, waarin Nederlandsch Indie is geplaatst, gelegenheid willen geven om het *toezigt* der regering en de *belemmering*, binnen zekere grens, tot *preventive* maatregelen uit te strekken, en wenschende aan Nederlandsch Indie de vrije kennisneming te verzekeren van wat in Nederland gedrukt wordt, met de *onbelemmerde* toelating van aldaar gedrukte stukken, behoudens ieders verantwoordelijkheid, niets anders op het oog gehad dan *repressieve*.

Belemmering dus in het eerste geval, maar niet verder dan de openbare orde eischt;

onbelemmerde toelating voor de vruchten der nederlandsche pers, behoudens verantwoordelijkheid.

II. Kan het reglement op de drukwerken geacht worden aan die vereischten te voldoen?

en wel in de eerste plaats ten opzigte van de indische drukpers en de vreemde drukwerken?

Is het oordeel uwer commissie juist, dan is het doel van de 1ste alinea van art. 110 voor de Indische drukpers waarborgen in het leven te roepen, waarborgen die, voor zooverre de bijzondere toestand van Indië gedoogt, de drukpers en de verspreiding van vreemde geschriften althans aan de uitoefening van willekeurige magt zonder wettelijken regel onttrokken.

Tot aan de afkondiging van het bedoelde reglement schijnen er geene bepalingen te dien opzigte in Indië te hebben bestaan.

De drukpers was onderworpen aan het gezag van den vertegenwoordiger des konings, maar deze maakte van die magt een matig gebruik en zoo was zij vergelijkenderwijs in eenen gunstigen toestand.

De afkondiging van het reglement op de drukwerken bragt daarin eene gewigtige verandering.

Van de betrekkelijke vrijheid, die men genoot, wordt de drukpers op eens beroofd. Zeer gestrenge, voor willekeurige toepassing vatbare, maatregelen worden ingevoerd, die, vrijheid op den voorgrond zettende, eene belemmering kunnen veroorzaken, veel sterker dan de verzekering der openbare orde schijnt te vorderen.

Het is een uiterst gestrenge maatregel, geschikt tot beteugeling van eene zeer losbandige drukpers, of die in tijden van oproerige beweging zijne regtvaardiging zou kunnen vinden, maar niet schijnt geëischt te worden door eene, wat de drukpers aangaat, rustige maatschappij.

Men mag dus aannemen dat de toestand der drukpers in Indië na de afkondiging van het reglement op de drukwerken minder gunstig is geworden dan vóór dien tijd. De waarborgen die art. 110 heeft willen geven tegen de uitoefening, zonder wettelijken regel, van een willekeurig gezag, schijnen te worden verkeerd in een middel om krachtens eene wettelijke verordening de drukpers, wordt het noodig geoordeeld, zoo te breidelen, dat alle vrije beweging zou kunnen worden onmogelijk gemaakt.

Dit oordeel moet worden gestaafd. De commissie zal, zoo zij vertrouwt, het bewijs leveren door op sommige voorschriften van het reglement de aandacht te vestigen.

Art. 1 geeft de bevoegdheid om het beroep van drukker, uitgever van of handelaar in drukwerken, mits schriftelijke aangifte eene maand te voren en behoudens het stellen van eenen borgtogt, uit te oefenen; doch art. 5, 2de alinea, geeft aan den goeverneur generaal de magt om, in overeenstemming met den raad van Nederlandsch Indië, bij een met redenen omkleed besluit, de uitoefening van het beroep aan een bepaald persoon of op eene bepaalde plaats te verbieden en de werkplaatsen te doen sluiten.

Dit alles kan geschieden in het belang der openbare rust en orde, doch zonder dat er eenige overtreding of misdrijf zij gepleegd.

Is het niet verkieslijker de uitoefening van het beroep aan eene voorafgaande vergunning ten opzigte van persoon en plaats te onderwerpen, dan de ingezetenen door het verbod van dit artikel aan groote schade en verlies bloot te stellen om redenen die zij te voren niet kunnen voorzien of bevroeden?

Bij datzelfde art. 1 is het stellen van borgtogt bevolen. Het doel schijnt om zich van de voldoening der eventueel te beloopen boeten en proceskosten te verzekeren; maar niet alleen ten koste van hem die schuldig wordt bevonden, neen, ten koste van den borgsteller, hetzij hij delinquent is of niet; ja [illegible] aangesproken, waar een ander schuldig bevonden en veroordeeld is, als slechts het vonnis niet kan worden ten uitvoer gelegd, dus als de veroordeelde voortvlugtig, ja zelfs als hij overleden mogt zijn. Artt. 6, 7, 11 en 17.

Art. 11 regelt de verantwoordelijkheid voor hetgeen geschreven en gedrukt wordt. De laatste alinea maakt strafschuldig iederen drukker, uitgever of boekhandelaar, ook wanneer hij den delinquent aanwijst, indien deze niet aan de regtsmagt van de regterlijke kollegiën in Nederlandsch Indië is onderworpen.

Is het niet mogelijk, dat niemand het wage het beroep van handelaar in drukwerken uit te oefenen, wanneer hij als wettelijk medepligtige kan worden aangemerkt, voor al wat in eenig drukwerk als overtreding of misdrijf kan beschouwd worden?

Art. 18 beveelt de onderteekening door den schrijver van elk artikel in eenig tijdschrift, dat geene bloote nieuwstijding of aankondiging bevat: dus niet enkel van staatkundige vertoogen of die de handelingen des bestuurs ten onderwerp hebben, maar alle, ook die bloot letterkundige, wetenschappelijke, of technische onderwerpen behandelen.

Zal dit gebod niet, in eene zoo beperkte maatschappij als Oost-Indië gevonden wordt, menigeen van het uiten zijner gedachten terughouden?

Onder de strafbepalingen in § 5 vindt men in art. 26 de bijvoeging van *des bewust* bij de omschrijving van het misdrijf; in de overige artikelen mist men het *des bewust* of het *boosaardig* of het *opzettelijk*, dat in andere dergelijke strafwetten wordt gevonden, en den dolus malus, zonder welken er geen misdrijf bestaat, aanduidt. Zal dan volgens dit reglement het materiele feit alleen, zonder den dolus, reeds strafbaar zijn?

Volgens art. 31 kan elke vervolging door het openbaar ministerie met in beslagneming van het aangeklaagde drukwerk worden aangevangen, bij het verleenen van regtsingang de sluiting der winkels enz. worden gelast; de aangevangen vervolging verjaart volgens art. 32 door het verloop van twee jaren sedert de laatste geregtelijke acte; het openbaar ministerie kan dus door de vervolging

te staken, of op te houden, de winkels enz. gedurende twee dagen minstens gesloten houden.

De verspreider kan strafbaar zijn met gevangenisstraffen en boeten, volgens art. 11, en verspreiding is elke daad van koophandel, volgens art. 34. Ieder boekhandelaar dus kan strafbaar zijn voor de daden van anderen, waaraan hij geen aandeel hoegenaamd had, waarvan het mogelijk is dat hij zelfs geen kennis draagt, alleen omdat hij zijn beroep als door verkoop uitoefent.

Ook kostelooze afstand met het oogmerk om verder te verspreiden, kan volgens artt. 34 en 11 strafbaar maken voor wat in het afgestane drukwerk mogt misdreven zijn; ieder ingezeten dus die boeken koopt om ze in den kring van een leesgezelschap te verspreiden, loopt dit gevaar: hij staat de drukwerken toch af aan het leesgezelschap ter verdere verspreiding.

Is het onjuist dat met dergelijke bepalingen de drukpers in Indie en de handel in drukwerken in eenen toestand kunnen worden gebragt, zoo althans het reglement uitvoering erlangt, waarbij eene censuur verkieslijk zou zijn?

Art. 110 van het reglement op het beleid der Regering van Nederlandsch Indië geeft geene vrije drukpers aan Indië; preventive bepalingen liggen in de strekking, gelijk boven reeds werd betoogd. Dit reglement intusschen schijnt van het begrip van vrijheid uit te gaan, maar om die vrijheid dadelijk te ontnemen door een zamenstel van sommige preventive maar meest repressive of met de repressie in verband staande voorschriften, die het doel van genoemd artikel — belemmering in het belang der openbare orde — ver voorbijstreven, en eenen toestand kunnen doen geboren worden, die het uiten van gevoelens of gedachten door de drukpers geheel, althans meer zouden kunnen belemmeren dan de verzekering der openbare orde vereischt.

Uwe kommissie is van oordeel dat de uitvoering van de 1ste alinea van art. 110 *preventie* zou gedoogen, zich openbarende in voorafgaande vergunning van het gezag, zoowel wat aangaat de uitoefening van de bedrijven met de drukpers in verband, als wat betreft de uiting van gedachten of gevoelens, of de toelating en verspreiding van vreemde drukwerken.

Het is een offer door de wetgeving reeds gebragt aan de eischen van de Oost-Indische maatschappij, en indien de openbare orde volgens art. 110 bijzondere voorzorgen eischt, zouden deze misschien in een krachtig doch zuiver stelsel van preventie kunnen gevonden worden; maar werden repressive voorschriften in het leven geroepen met het doel om preventief te werken, zoo zal of de verantwoordelijkheid die op de ingezetenen rust, zoo drukkend, de voorschriften zoo knellend moeten zijn, dat de eerste moeijelijk te dragen schijnt, de laatste de drukpers in naauwer banden zullen klemmen dan anders noodig zou wezen: of het doel zal niet worden bereikt en de openbare orde niet behoorlijk verzekerd zijn.

De regering verkoos het laatste: welke de gevolgen dezer keuze waren deed de commissie boven zien.

Voldoet het reglement in de tweede plaats aan het voorschrift van alinea 2 van genoemd artikel?

Het is niet twijfelachtig dat de 2de alinea van art. 110 een geheel ander denkbeeld ten grondslag heeft dan alinea 1.

De wetgever heeft aan de in Nederland gedrukte stukken waarborgen voor onbelemmerde toelating en verspreiding in Indië willen geven, die toezigt en belemmering uitsluiten.

Intusschen worden de stukken, in Nederland gedrukt, aan dezelfde bepalingen onderworpen als al de overige, die in Indie of elders dan in Nederland gedrukt zijn.

Twee uitzonderingen slechts komen voor, in art. 14 en 15 N°. 2 vervat; uitzonderingen van minder beteekenis, doch die bevestigen dat al de verdere voorschriften voor alle soorten van drukwerken gelijkelijk gelden.

Zelfs schijnt het in Nederland gedrukte tijdschrift te moeten worden verbeurd verklaard, wanneer eenig artikel niet door den schrijver mogt zijn geteekend: voor de nederlandsche tijdschriften toch wordt geene uitzondering te dien opzigte in het reglement gevonden.

Heeft nu de Regering in haar stelsel, voldaan aan de 1ste alinea van art. 110, dan heeft zij noodwendig het voorregt, in de 2de alinea aan de nederlandsche drukwerken geschonken, over 't hoofd gezien. Deze toch mogen de belemmering van art. 1 niet ondervinden.

Maar er is meer. Is de handelaar of verspreider, de uitgever in Indie aan dezelfde voorschriften onderworpen ten opzigte van de nederlandsche pers als van alle andere drukwerken, dan is de weldadige bedoeling van de 2de alinea van art. 110 geheel verijdeld.

Het middel waardoor het reglement de verspreiding van vreemde drukwerken wil bemoeijelijken, is de strafregterlijke verantwoordelijkheid van den handelaar, die als verspreider wordt beschouwd.

Is dit ook toepasselijk op nederlandsche drukwerken, welk boekhandelaar in Indie zal er zich aan wagen om de vruchten onzer pers te verkoopen of zelfs te verzenden, wanneer hij strafregterlijk verantwoordelijk moet zijn voor al wat in het nederlandsche werk gelezen wordt? In eenig geschrift in Nederland vervaardigd, waar vrije drukpers bestaat, kan ligt iets voorkomen dat geacht zou kunnen worden onder eene der strafbepalingen van de 5de paragraaph van het reglement te vallen.

Eene afkeurende beoordeeling van eene regeringsdaad van den gouverneur-generaal zou die niet de toepassing van de derde alinea van art. 23 op den verspreider kunnen doen vallen?

De kritiek van eene wet of wettelijke verordening, zou zij niet, volgens art. 24, als eene aanranding van den daaraan verschuldigden eerbied kunnen beschouwd worden?

Wat zal den handelaar waarborgen tegen art. 26, wanneer een oordeel over de betrekking tusschen de javaansche hoofden en hunne onderhoorigen in eenig geschrift mogt worden gevonden; hoe ligt zou daarin niet opwekking van haat en verachting tusschen de verschillende klassen der bevolking kunnen worden gezien?

Zou het niet denkbaar, ja waarschijnlijk zijn dat, bij het bestaan van dit reglement, menig nederlandsch drukwerk geen verspreider in Indië zou vinden?

En is de stelling dan onjuist, dat de bedoeling van de 2de alinea van art. 110 — *vrije kennisneming van de vruchten der nederlandsche pers* grootendeels, zoo niet geheel gemist kan worden?

Het reglement schijnt veeleer het weren van nederlandsche geschriften, dan het bevorderen van derzelver onbelemmerde toelating op het oog te hebben. Maar ook dat doel, gesteld het ware geoorloofd, zal niet worden bereikt, althans aanvankelijk niet: de drukwerken toch zullen uit Nederland worden toegezonden met den post aan de ingezetenen zelven, zoodat de boekhandel, voor zoover die met Nederland in betrekking staat, wel genoegzaam zal worden vernietigd, maar de drukwerken niet geweerd.

De 2de alinea van art. 110 wil ook ieders verantwoordelijkheid bij algemeene verordening geregeld hebben bij de onbelemmerde toelating van nederlandsche geschriften.

Waar is die verantwoordelijkheid in het reglement geregeld? Het stelt, ja, den verspreider wettelijk verantwoordelijk, onderwerpt hem aan straffen en boeten voor een misdrijf dat hij niet pleegde, maakt hem per fictionem legis medepligtig aan daden waaraan hij geen deel had; — maar kan dit de Regering van ieders verantwoordelijkheid zijn bij de wet bedoeld!

Geeft ook het reglement geen aanleiding tot stuitende onregtvaardigheid? Bedriegt de commissie zich niet, dan zou het kunnen gebeuren dat de schrijver in Nederland, vervolgd ter zake van hoon of laster jegens gestelde magten alhier, worde vrijgesproken, terwijl de verspreider in Indie, ter zake van hetzelfde geschrift, op grond van art. 25 van het reglement, tot de aldaar bedreigde straffen zou kunnen worden veroordeeld — en volgt hier niet dat er overeenstemming tusschen de Indische en Nederlandsche wetgeving hieromtrent behoort te bestaan?

Met deze beschouwingen kan uwe commissie tot geen ander besluit komen, dan dat het reglement vooral niet in overeenstemming is met de 2de alinea van art. 110.

Het antwoord op de vraag alzoo, of het reglement op de drukwerken aan den eisch van art. 110 van het Indisch regeringsreglement voldoet die de kommissie zich ter beantwoording voorstelde, kan niet anders dan ontkennend zijn.

Zij gelooft dat het doelmatig zal zijn, deze overwegingen ter kennisse der regering te brengen en heeft mitsdien de eer voor te stellen, dit verslag te doen drukken en aan de leden rond te deelen en een afschrift daarvan te verzenden aan den minister van Kolonien, ten einde hem in de gelegenheid te stellen nadere inlichtingen aan de Kamer te geven.

Vastgesteld bij de kommissie, den 6n Maart 1857.

Thorbecke.
Mackay.
Meeussen.
de Brauw.
Wintgens.

PER TELEGRAAF.

's Hage 9 Maart

De konkluzie van het rapport op het indische drukpersreglement is aangenomen. Evenzoo het voorstel van den heer van Zuylen om, zoodra de nadere inlichtingen, waartoe de minister zich bereid verklaard heeft, zijn ingekomen, die te drukken, rond te deelen en in handen te stellen der bestaande kommissie en dan de Kamer bijeen te roepen, onafhankelijk van het recès. Daarna is de Kamer uiteen gegaan.

Men deelt uit eene goede bron het volgende mede aan de *N. R. Ct.*:

»Wij zijn onderrigt, dat door de heeren Louis Beerenbroek, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, burgemeester van Roermond en R. Magnée, lid der Provinciale Staten in Limburg, aan Z. M. de koncessie is aangevraagd tot het aanleggen van eenen ijzeren spoorweg van Eindhoven over Roermond naar de pruissische grenzen in de rigting van Duren.

»Het groot belang dezer rigting moet algemeen erkend worden, wanneer men den aanvang, den loop en de eindpunten daarvan naauwkeurig nagaat, en daarom achten wij het wenschelijk het plan, zoo als het ons bekend is geworden, voor onze lezers te ontvouwen.

»Door den heer Bredius te Dordrecht de koncessie aangevraagd zijnde tot het aanleggen van eenen spoorweg, uitgaande van Dordrecht, loopende over Geertruidenberg, Tilburg, Eindhoven, naar de belgische grenzen, hebben de heeren Beerenbroek en Magnée, in overleg met het komité voor spoorwegen te Roermond, besloten om de bovenaangehaalde koncessie bij de Hooge Regering te verzoeken, beginnende te Eindhoven, loopende over Weert, Roermond, met eene vaste opengaande brug aldaar over de Maas, naar de pruissische grenzen.

»Wordt de koncessie aan den heer Bredius verleend, het uitzigt bestaat, dat de lijn weldra van Dordrecht tot Rotterdam zal worden doorgetrokken en dan zal de weg van twee hoogst belangrijke nederlandsche koopsteden uitgaan.

»Dat de aansluiting der lijn naar Pruissen, handel, nijverheid en landbouw uiterst bevorderen zal, is klaarblijkelijk; immers zij zal verschillende lijnen, waarvoor koncessie gevraagd of reeds verleend is, doorsnijden, als te Tilburg den Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg: te Eindhoven dien van de Belgische grenzen naar 's Hertogenbosch te Roermond dien van Maastricht naar Nijmegen; zij zal de Zuid-Willemsvaart te Weert met de Maas te Roermond verbinden.

»Op het Pruissische grondgebied doorsnijdt zij de spoorwegen van Aken naar Dusseldorff en van Aken naar Keulen; te Duren wordt zij voortgezet tot Schleiden in den Eifel, een land zoo uitnemend rijk in delfstoffen, en waarvan de exploitatie op groote schaal zal ondernomen worden, indien slechts de gemeenschap door een spoorweg zal daargesteld zijn, van Schleiden loopt de lijn naar Trier, om aan de eene zijde Manheim en geheel Zuid-Duitschland en aan de andere zijde Luxemburg te verbinden.

»Bij de Prussische hooge regering schijnt geen bezwaar te bestaan, om den weg van af den Aken-Dusseldorfer spoorweg tot aan de Nederlandsche grenzen te doen bouwen, indien slechts van daar zoo als gevraagd door de Heeren Beerenbroek-Magnée, de lijn naar onze groote Nederlandsche zeehaven wordt voortgezet.

»Raadpleegt men de spoorwegkaarten, men zal ontwaren, dat het grootste deel der lijnen, welke ons rijk aan de eene zijde met Triëst en aan de andere met Marseille moeten verbinden reeds bestaat, zoodat, indien de ontworpen spoorweglijnen van den heer Bredius en der Heeren Beerenbroek-Magnée worden aangelegd, in weinig tijd onderling verkeer zal bestaan tusschen de Noordzee en Nederland met de Middellandsche en Adriatische Zeeën. De grootste belangstelling moet derhalve in [illegible] groote koopsteden daardoor worden opgewekt."

De kiezersvereeniging *Oranje en Nederland*, te Alkmaar, heeft tot kandidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten Generaal gesteld den heer mr. K. A. Poortman, wethouder en notaris te Schiedam, oud-lid der Kamer.

De heer David Brodie, een der schuldeischers van de Maatschappij van Weldadigheid, schreef onlangs aan de overige krediteuren een brief, waarin het volgende voorkomt:

»Na herhaalde konferentien, zoowel met Z. E. den Minister van Binnenlandsche Zaken als met den heer baron Mackay als bestuurder der maatschappij en met den heer Feith, referendaris voor het armwezen bij het Departement van Binnenlandsche Zaken, kan ik UEd. thans met zekerheid berigten, dat de Regering na rijpe overweging alle tot nu toe gedane voorstellen tot het daarstellen van een *maatschappelijk bestuur, tijdens de ophanden zijnde onderhandelingen* van de hand heeft gewezen, en dat haar bepaald verlangen is, dat de maatschappij hoe eerder hoe beter, in staat van kennelijk onvermogen worde verklaard. Deze verklaring zoude alreeds plaats gehad hebben, ware het niet, dat volgens de wet tot het bekomen van een regterlijk vonnis vereischt wordt, dat de schuldenaar »door *onderscheidene* zijner schuldeischers *gelijktijdig* tot betaling van schulden wordt vervolgd," terwijl tot hiertoe geene der schuldeischers eene vervolging heeft ingesteld of willen instellen.

»De Regering heeft mij duidelijk te kennen gegeven, dat het langer uitstellen van vervolgingen, volgens *hare meening* de eindregeling der zaak vertraagt en aldus onze belangen verkort en heeft mij uitgenoodigd, om met haar tot bereiking van het beoogde doel mede te werken. Voor de beantwoording dier uitnoodiging heb ik eenige dagen verlangd, om de zaak in ernstige overweging te kunnen nemen en mij met de overige krediteuren te kunnen verstaan."

Gisteren avond ten 11 ure is er brand ontstaan bij den bakker W. G. Behrends, in de Engelschesteeg op den Nieuwendijk, ten 12½ ure was men den brand meester.

De gemeente-besturen zijn aangeschreven, om aan den kommissaris des Konings hunner provincie op te geven, of de gemeente eene vlag heeft of vroeger bezeten heeft en, zoo die bekend mogt zijn daar van eene afteekening

in te zenden. Deze aanschrijving is het gevolg van eene nota, door den nederlandschen gezant te Parijs aan de Regering overgelegd, van den kapitein-luitenant ter zee der fransche marine, Le Gros, welke door zijn goevernement is belast met het opstellen van eene verzameling van afbeeldsels en beteekenis van alle vlaggen van alle natiën; bij welke nota de medewerking wordt verzocht, om dien officier, voor zoo veel de nederlandsche vlaggen betreft, daartoe in staat te stellen.

In een brief van 9 Januarij, dien het dagblad *Noordbrabander* van een geacht persoon te Batavia zegt ontvangen te hebben, leest men, na eenige reeds bekende mededeelingen van het onlangs in China gebeurde, het volgende: „In Japan moeten ook verwikkelingen zijn ontstaan, waarvan de gevolgen moeijelijk te berekenen zijn. Eene engelsche stoomboot heeft de haven van Nagasaki geforceerd, en is, na de ketting, met welke de haven gesloten was, aan stuk gestoomd te hebben, met nog een oorlogsfregat aldaar ten anker gekomen. Hoewel Nagasaki, van die zijde vooral, zeer versterkt is, hebben toch de japansche overheden het gelukkig niet gewaagd die vaartuigen met geweld te verdrijven. Het is te vreezen, dat de europeesche mogendheden hunne handen vol zullen hebben, om tegen die twee magtige rijken op de Oostkust van Azië bestand te zijn. China ontdoet zich meer en meer van zijne overkompleete bevolking; velen verhuizen naar Australië, anderen zetten zich neder op de eilanden van den Oost-Indischen Archipel, terwijl duizenden naar Amerika worden overgevoerd. Het is niet te berekenen, welken invloed dat ontzaggelijk rijk, welks bevolking thans op 340 millioen geschat word, na verloop van weinige jaren verkrijgen zal."

Men schrijft ons uit Amsterdam:

Naar wij vernemen, is er in de laatste dagen te Glasgow (Schotland), op de uitgebreide werven van de heeren Denny te water geloopen een ijzeren klipper met stoomvermogen, gebouwd voor rekening van den heer G. Smelt, te Amsterdam, welk schip aldaar eerstdaags verwacht wordt om geregeld dienst te doen in de vaart tusschen die plaats en Havana enz. vice versa. Wij constateeren met genoegen dat feit, omdat het voor zoo ver wij weten de eerste stelling van dien aard is, welke voor Hollandsche rekening in de vaart wordt gebragt en wenschen den ondernemers, die voortdurend zooveel blijken van hunne voortvarendheid en ondernemingsgeest gegeven hebben van harte de rijkste vruchten voor hunne onvermoeide zorgen toe. Zij toch toonen daardoor doordrongen te zijn van den geest des tijds, die steeds naar vooruitgang streeft en tot motto kiest: „tijd is geld." *(N. R. Ct.)*

Z. M. heeft vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van den Witten Valk, hem door den Groothertog van Saksen-Weimar-Eisenach geschonken; voorts benoemd tot substitut-griffier bij de arr.-regtb. te Zutphen mr. W. J. L. Umbgroves tot ontv. der dir. belt. in- en uitg. regten en acc. te Waardenburg c. a. jhr. C. W. von Weiler, en te Norg J. C. baron van Alderwerelt Houtwijn; alsmede mr. H. A. Toe Water op zijn verzoek eervol ontslagen als ontv. der in- en uitg. regten en acc. en van den waarb. en de bel. op de gouden en zilveren werken en entreposeur te Arnhem; en een pensioen verleend aan H. Adams van Scheltema, gewezen boekhouder en kassier voor de *Nederl. Staats-Courant* en het *Staatsbl.* ƒ 1800.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 7 Maart.

In de zitting van heden heeft de kommissie tot onderzoek der stukken ingezonden door den minister van Kolonien, betreffende het reglement op de drukwerken in Nederlandsch Indië, daaromtrent haar verslag uitgebragt. De Kamer heeft bepaald dat de konklusie, daarbij vastgesteld, om een afschrift van het verslag te doen geworden aan den minister van Kolonien, ten einde dezen in de gelegenheid te stellen aangaande dit onderwerp nadere inlichtingen te geven, op aanstaanden Maandag zal behandeld worden, na afloop der aan de orde gestelde werkzaamheden.

De Kamer heeft heden in overweging genomen het wetsontwerp op de zeevisscherijen. Over het ontwerp in het algemeen hebben het woord gevoerd de heeren Wederkop, Sloet tot Oldhuis, Gevers Deijnoot, Slichter van Domburg en de minister van Binnenlandsche Zaken. Van die artikelen hebben bij de behandeling daarvan, sommige wijziging ondergaan, terwijl anderen zijn weggevallen.

Art. 1 luidende: „Behoudens de voorschriften van deze wet, wordt aan elkeen volkomen vrijheid gelaten de verschillende takken van zeevisscherij naar eigen goedvinden uit te oefenen,"

dat de heer Sloet tot Oldhuis voorstelde aldus te doen luiden:

„Er wordt aan elkeen volkomen vrijheid gelaten, de verschillende takken van zeevisscherij naar eigen goedvinden uit te oefenen,"

werd, op voorstel van den heer Dirks, aan het einde der overwegingen over het ontwerp behandeld."

Art. 2, betreffende de keuring van haring, werd met 33 tegen 22 stemmen aangenomen.

Art. 3, in verband staande met het vorig artikel, werd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Art. 4, bevattende de verbodsbepaling om gedurende eenigen tijd van het jaar met schrobnetten langs de nederlandsche kusten te visschen, werd met 45 tegen 12 stemmen verworpen.

Art. 5 werd, als met het vorige in verband staande, ingetrokken.

Art. 6, aangevende de voorschriften onder welke de garnalenvisscherij mag worden uitgeoefend, werd met 39 tegen 16 stemmen verworpen, waarop de artt. 7 en 8, daartoe betrekkelijk, werden ingetrokken.

Art. 9, de instelling van een kollegie voor de zeevisscherijen voorstellende, werd met 34 tegen 21 stemmen aangenomen, waarop de artt. 10, 11, 12 en 13, hetzelfde onderwerp betreffende, zonder hoofdelijke stemming werden aangenomen, nadat art. 11, ten gevolge van de verwerping van vorige artikelen wijziging behoevende, veranderd was.

De artt. 14 en 15, strafbepalingen bevattende, werden ingetrokken.

Art. 16, luidende: „Deze wet treedt in werking op het door Ons te bepalen tijdstip. Alsdan vervallen de wetten van 12 Maart 1818 en de wet van 10 April 1854", werd op voorstel van den heer Thorbecke door den minister van Binnenl. Zaken aangevuld met de bepaling dat de wet voor den 1sten Januarij 1858 in werking zal treden.

Art. 1 werd daarop gewijzigd in den zin als door den heer Sloet tot Oldhuis was voorgedragen, waarmede de Regering zich vereenigde.

De wet werd vermeerderd met een nieuw artikel, luidende.

„Het verbod van invoer van gekaakten en gezouten haring van vreemde visscherij en het tijdelijke verbod van invoer van vreemden ongekaakten gezouten haring, bij de thans bestaande wetten uitgesproken, worden opgeheven.

„De voorwaarde van reciprociteit ten aanzien van den invoer van vreemden zeevisch, bij diezelfde wetten gesteld wordt ingetrokken," voorgesteld door den heer van Bosse.

Het gewijzigde wetsvoorstel werd daarop met 46 tegen 8 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren Stolte, van Rappard de Kempenaer, Gevers Deynoot, Baud, Hoffman, van Franck en van Nispen van Sevenaer.

De Kommissie in wier handen was gesteld, het met Hannover gesloten verdrag tot wering van den sluikhandel heeft dienaangaande een nader rapport uitgebragt, over welks konklusie later zal beslist worden.

De hoer van der Veen heeft het voorstel gedaan om aan Zijne Majesteit den Koning een adres aan te bieden betreffende de zaak van het Zwolsche Diep. De Kamer heeft beslist dit onderwerp in de zitting van Maandag nader te behandelen.

Aan het einde der zitting heeft de Kommissie voor de Verzoekschriften op sommige adressen verslag uitgebragt. Onder deze behoorden eenige rakende het Reglement op de drukwerken van nederlandsch Indie, welke naar de Kommissie tot onderzoek der diensaangaande aan de Kamer door den minister van Koloniën medegedeelde stukken verzonden zijn.

's HERTOGENBOSCH, 7 Maart. Ter gelegenheid der installatie van onzen nieuwen burgemeester jhr. mr. E. de Kuyper, wapperden reeds van den vroegen ochtend de vlaggen van de torens en eenige partikuliere gebouwen en werden de karillons der stadhuis- en St. Janstorens van 11 tot 1 ure bij afwisseling bespeeld. Ten 12 ure werd de buitengewone vergadering van den gemeenteraad voor deze plegtigheid geopend. Wegens ongesteldheid van den oudsten wethouder, den heer Mulders, nam de heer Rouppe van der Voort, 2de wethouder, het voorzitterschap waar.

Nadat de nieuw benoemde burgemeester door eene kommissie uit den raad was binnen geleid en door den waarnemenden voorzitter welkom geheeten, met de burgemeesterlijke insignia omhangen, aldus geinstalleerd was en nu dat hij den voor hem bestemden voorzittersstoel had ingenomen, rigtte de heer Rouppe van der Voort nogmaals eene sierlijke rede tot den nieuw benoemde, waarin hij hem de hulde van den gemeenteraad bragt, de verzekering gaf van de gevoelens van deelneming en genegenheid der vergadering alsmede van de hoop, het vertrouwen en de wenschen, waartoe zijne benoeming tot hoofd dezer gemeente aanleiding geeft. Na eene gepaste herinnering aan hem die dezen voorzittersstoel had verlaten, sloot hij met den nieuw benoemden een hartelijk welkom toe te roepen.

De nieuwe burgemeester beantwoordde daarop zeer kernachtig en riep de vriendschap en medewerking van al de leden van den raad in, tot vervulling der hem opgedragen taak. Ten slotte verklaarde de heer de Kuiper het voorzitterschap van den gemeenteraad dezer stad te hebben aanvaard, waarna deze vergadering, welke door een talrijk en belangstellend publiek werd bijgewoond gesloten werd.

Morgen geeft de nieuw benoemde burgemeester een groot diner aan de leden van den gemeenteraad en een aantal andere genoodigden.

ZUTPHEN, 5 Maart. Het voorstel tot afschaffing der tienden verwekt hier bij velen der mindere landlieden ruime bezorgdheid, daar voornamelijk door deze de jaarlijks geveild wordende perceelen gekocht worden, die voor hen onontbeerlijk zijn, terwijl de tiendheffers het overbodig schijnen te achten zich tegen het voorstel tot de Staten-Generaal te wenden, als vermeenende daardoor te kort te doen aan het in hen gestelde vertrouwen der handhaving van onbetwistbare regten en eigendommen. *(Amst. Court.)*

HELDER, 6 Maart. De russische Schoont bij nacht Glasenapp vergezeld van den luit. ter zee 1ste kl. J. E. Buijs, gisteren alhier aangekomen, heeft heden Zr. Ms. schepen en vaartuigen in het Nieuwe Diep, en het ter reede liggende fregat Prins Alexander der Nederlanden bezocht.

ALMELO, 6 Maart. Gisteren is te Carelshaven, bij Delden, eene bijeenkomst gehouden van een twintigtal der aanzienlijkste fabriekanten uit Twente, waar het besluit genomen is, voor gemeenschappelijke rekening de stoombleekerij aan te koopen, die tot nog toe onder de firma Ainsworth en v. Groningen, te Goor is gedreven. Dien ten gevolge is dat etablissement van genoemde firma aangekocht, en zal die stoombleekerij nu als naamlooze maatschappij worden voortgezet. In de volgende week zullen waarschijnlijk direktie en kommissarissen worden benoemd. *(H.)*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 6 Maart. De afwezigheid van den graaf von Hatzfeld, bij de voorloopige konferentiën der neufchatelsche zaken, wordt toegeschreven aan een ongesteldheid van den pruissischen minister. 't Is een dwaling. Gelijk bereids gemeld is, zou Pruissen bij die eerste konferentie niet vertegenwoordigd worden, maar eenigijk tusschen graaf Walewski, graaf Kisseleff, baron Hubner en lord Cowly de grondslagen der schikking zouden worden besproken, welke aan het kabinet te Berlijn en later aan Zwitserland moeten worden voorgesteld. Van Pruissens zijde wacht men, ondanks den toon der pruissische bladen en de eischen die zij opwerpen, geen ernstigen tegenstand. Het zal van zijn soevereiniteit op Neufchatel afstand doen, en een of andere vereerende vergoeding behouden.

Lord Palmerstond heeft de beraadslaging van Frankrijk in het engelsch-perzisch konflikt slechts met weerzin aangenomen en wijl hij belang er bij had om de napoleontische staatkunde te vleijen. Maar men verzekert dat in den loop der onderhandelingen met Ferruk-khan, lord Cowley zou hebben te kennen gegeven dat Engeland het vast besluit had niet de minste vreemde tusschenkomst aan te nemen in de konflikten of oorlogen, welke in Azië mogten ontstaan."

„De reis van den prins en princes Danila naar Parijs veroorzaakt aan het Weener hof groote ontevredenheid daar het den franschen invloed uit Montenegro wil weeren. De prins meent beter tegen de Porte door Frankrijk dan door Oostenrijk beschermd te worden. Dit voorval, in verband met de vereeniging der vorstendommen wekt niet mede om de tegenwoordige betrekkingen tusschen de kabinetten van Weenen en Parijs te verbeteren."

— De zitting van den Raad van State, onder het presidentschap van den Keizer is heden ten 2 ure in de Tuilerien gehouden.

Z. M. heeft de vergadering geopend met een korte rede, die evenwel de quaestie op volledige wijze rezumeerde door het gewigt er van te doen uitkomen den zich voor haar onderzoek en diskussien op het vrij en onbelemmerd oordeel der vergadering te beroepen.

Vervolgens werden de diskussiën geopend. De voorstellen van den heer Magne, zijn stelsel van overdragtsregt, hebben een duidelijke oppozitie ontmoet.

Men mag nu reeds uit die debatten veronderstellen, dat het overdragtsregt weinig kansen van bijval vindt. Het stelsel dat aangenomen schijnt is een patentregt of abonnement waaraan van $2\frac{1}{2}$ tot 3 pCt. jaarlijks de inkomsten der verschillende maatschappijen onderworpen worden.

De zitting welke ten 2 ure aanving, werd eerst ten 6 ure des avonds opgeheven. Morgen ten twee ure zal er in de Tuilerien eene nieuwe vergadering gehouden worden.

— In het leger gaat men voort met alle mogelijke bezuinigingen zooveel, zulks met zijn belangrijkheid overeenstemt. Men vermijdt zelf de garnizoens veranderingen welke eenige buitengewone kosten kunnen veroorzaken.

— Ferruk-Khan tracht in dit oogenblik ook met België onderhandelingen aan te knoopen, welke een handels- en vriendschapstraktaat zouden ten gevolge hebben.

— Volgens den *Pays* zou Ferruk-Khan tot in het begin des zomers in de hoofdstad blijven. Hij zal zich naar men zegt, naar Engeland begeven ter uitwisseling der ratifikatien van het traktaat die tegen den 15 Mei aanstaande zal plaats hebben.

De Keizer zou met de grootste aandacht de diskussien hebben gevolgd doch volstrekt zijne meening op geenerlei wijze hebben te kennen gegeven. Men beweert dat Z. M. een vooraf bepaald plan heeft, dat niet dan in het laatste oogenblik bekend zou worden.

— Het vonnis in de zaak der dokken is uitgesproken: Cusin is tot drie jaren gevangenschap veroordeeld en 5000 franken boete; Legendre tot een jaar en 2000 franken boete; Berryer tot twee jaren en 5000 franken boete; Duchêne tot zes maanden en 2000 franken boete. En allen bovendien solidair tot de teruggave der ontvreemde sommen.

— De brief uit Hongkong in den *Moniteur* voorkomende en een overeenkomst tusschen Frankrijk en Engeland behelzende, om de chinesche zaak tot een goed einde te brengen, heeft een levendigen indruk gemaakt. Het kantonsche konflikt zou ten gevolge hebben de volkomene openstelling van al de chineesche havens voor den europeeschen handel. Naar dat doel wordt te Parijs en Londen gestreeft.

ENGELAND.

LONDEN, 6 Maart. Een uit Koeningsberg ontvangene depêche aan den *Times* berigt, dat een tusschen Ferruk-Khan en de Vereenigde-Staten van Amerika te Konstan-

nopel gesloten traktaat door den Sjah geratificeerd is. Krachtens dat traktaat zullen de Vereenigde-Staten te Teheran een diplomatischen gezant hebben en te Tauris en Bushire konsulaten. De burgers der Vereenigde-Staten zullen met de burgers der meest begunstigde Staten gelijk gesteld zijn. De depêche behelst tevens dat een oostenrijksch agent te Teheran zou zijn aangekomen om over een dergelijk traktaat te onderhandelen.

— De *Observer* berigt, dat de koninklijke proklamatie ter ontbinding van het parlement en de oproeping van een nieuw, den 25 dezer zal afgekondigd worden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 7 Maart. Het goevernement heeft bevel gegeven tot de geheele ontruiming der Donau-vorstendommen. Voor het einde der maand zal die ontruiming voltooid zijn.

Voor het oogenblik schijnt men nog niet voornemens om in Moldau-Wallachijë de oostenrijksche troepen door een korps van 10000 Turken te vervangen, gelijk vroeger gezegd is. Prins Kallimaki heeft hier verklaard dat de Porte derwaarts geen troepen zou zenden dan in geval de toestand van het land dit eischte.

BERLIJN, 7 Maart. De afstemming van het wetsvoorstel over de echtscheiding, zal in onze parlementaire jaarboeken in herinnering blijven. Na dat al de artikelen waren aangenomen gedurende de diskussiën, vormde zich een koalitie op het oogenblik dat men tot de stemming van het geheel zou overgaan en de wet werd verworpen, ondanks alles wat het goevernement gedaan had om ze te doen aannemen. Daar het geen kabinetsquæstie betrof, is het niet waarschijnlijk dat deze nederlaag de aftreding van den minister zal ten gevolge hebben, intusschen is de indruk daardoor teweeg gebragt niet minder. Men kent den druk dien de pietistische en feodale fraktie van de konservatieve partij sinds lang op de zaken uitoefent; den invloed, welken de sympathiën die men voor haar heeft en de hoogere kringen haar verzekeren, de antipathie welke hare strekking onder een aanzienlijk gedeelte der bevolking tegen haar doet ontstaan. Ziedaar de wezenlijke verklaring van 't geen in de kamer gebeurd is. Men meende in de voorgenomene hervorming der wetgeving op de echtscheiding een nieuw bewijs te zien van het overwigt dat die fraktie uitoefent. en die meening welke gedeeltelijk waar kan zijn, heeft tegen de wet, in een magtige zaamgedrongene oppozitie, de meest verscheidene parlementaire elementen vereenigd. De meerderheid, welke ze verworpen heeft, bestaat uit verscheidene fraktiën, zelfs [illegible] voorstellen van den laatsten, waren door de Kamer verworpen; in het belang hunner beginselen, en ten einde de stelling welke zij hadden ingenomen te bekrachtigen, hebben zij tegen de wet moeten stemmen. Zij hebben zich aan dien nooddwang moeten onderwerpen en het was volstrekt geen vijandigheid tegen het goevernement.

Er is een hervorming noodzakelijk en vroeg of laat zal het goevernement een nieuw voorstel moeten moeten aanbieden, dat dan het derde zal zijn. 't Is in dien zin, dat zijn organen zich doen hooren. De door de Katholieken opgeworpene vraagpunten, doch die door de Kamer als niet aannemelijk zijn ter zijde geschoven, zullen natuurlijk weer te voorschijn komen en 't zou mogelijk zijn, dat hen een geheel andere ontvangst te beurt viel dan 't welk zij thans genoten hebben.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 9 Maart.

BEVALLEN (4 Maart): N. M. Smith, geb. Stricker, Z. - M. W. van Straaten, geb. Matzen, Z. — (5 Maart): T. M. Janssen, geb. Peters, Z. - M. J. Pander Maat, geb. Nijhoff, D. - C. Böhle, geb. van Zeggeren, D. - L. J. W. Lugt, geb. Scheltema, Z. - R. Dinandt, geb. Grol, Z. — (6 Maart): C. M. E. Wijnstok, geb. Anderson, Z.

OVERLEDEN (2 Maart): D. A. Dekkers, 6 m. — (3 Maart): M. A. Horn, 49 j.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 7 Maart. Fransche 4½ pc. —.—; 3 pc. 71.20. 1¼ pc. Spanje 24½; 3 pc. id. 38; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 88.

MADRID, 6 Maart. 3 pc. Schuld 39.25; id. 1¼ pc. 25.35.

LONDEN, 7 Maart. Cons. 93¼; Spanje buit. 3 pc. 41⅝; id. 1¼ pc. 24½; Rusl 5 pc. 107½; id. 4½ pc. 98½; Holl. 4 pc. 98½; id. 2½ pc. 65; Sard. 5 pc. 90; Braz. 104; Peru 4½ pc. 78½; Gren. uitg. 7; id. werk. 22½; Mexiko 3 pc. 22¼; Portugal 3 pc 45½; Equador 15; Venezuela 38; Wissel op Amst. 11.18¼; Hamburg 13.07½.

WEENEN, 7 Maart. Met. 5 pc. 84; id. 4½ pc. 75; Bank-Aktiën 1036; Credit Anst. 290; Wissel op Londen 10.08; Amst. —; Parijs —; Goud 7; Zilver —.

BERLIJN, 7 Maart. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 106½; id. 4½ pc. —: Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18¾; Amst. kort 142⅛; Hamb. 150⅞; Petersburg 105⅜.

HAMBURG, 7 Maart. Spanje 1¼ pc. —; id. 3 pc. 23¼; Rusl. [illegible] 102½; 4½ pc. 90; 3 pc. Mexikanen 10¼; Noord-Duits. [illegible]; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. [illegible]

FRANKFORT, 7 Maart. 5 pc. Met. 81; 1¼ pc. Spanje binnenl. 24⅝; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. ——; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN

Fonds	pCt.	6 Maart 4½ u. gebl.		7 Maart 4½ u. gebl.	
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	$63\frac{15}{16}$	63¾	$63\frac{15}{16}$	
Dito Dito	3	76¼	76¼	$76\frac{5}{16}$	
Dito Dito	4	$95\frac{9}{16}$	$95\frac{9}{16}$		
Overzeesche Bezittingen	4				
Amortis. Syndik.	3½	90⅞	90⅞		
Actien Ned. Bank	4				
Handel-Maatschappij	4½	136	136		
Maatschappij van Weld.	4				
Oblig. Rijn-Spoorw.	4½				
" Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½				
België	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½	52¼			
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	$24\frac{9}{16}$	24½	$24\frac{9}{16}$	
Dito	3		41⅝		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	$37\frac{11}{16}$	$37\frac{5}{16}$	37¾	$3\frac{11}{16}$
Coupon-Bewijzen		6⅝	6⅝		
Amortisable Schuld		$5\frac{15}{16}$	$5\frac{13}{16}$		
Portugal, te Londen	3	45½	45½	$45\frac{11}{16}$	45⅝
Dito Uitgestelde		$24\frac{15}{16}$	25	25⅛	
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	104¼	104		
Dito Dito 1828 en 1829	5		103		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	93⅝			
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	95	95		
Dito idem 6e "	5	$96\frac{5}{16}$	96⅛	96¼	$96\frac{5}{16}$
Certifikaten te Hamburg	5		94¼		
Dito dito te Londen	4½	95½			
Dito dito *Hope en C°.*	4	84¾	84⅝		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	84⅝	84⅝	84½	
Dito bij id. 5de Serie	4				
Dito in Zilver	6				
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6		64¼		
Polen, Aand. met Lot. fl. 500		153			
Schatkist-Obligatiën	4	78¼	78½	$78\frac{9}{16}$	
Oostenrijk, Metalliek	5	76½	76⅞		
Dito rente te Amsterdam	5	86⅞	$86\frac{15}{16}$	87	
Dito Nationale	5	78⅝	78⅝	$78\frac{15}{16}$	78¾
Dito	2½	39⅝	39¾	$39\frac{13}{16}$	
Ween. Bank bij [illegible] C°.	5	80½	80⅝		
Dito	4	64½	64⅝		
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854					
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Napels, Cert. bij *Rotschild*	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	5				
Louisiana bij *Hope*	5	100			
Braziliën	5	98½			
Dito 1843	5				
Mexiko	3	21⅝	[illegible]		
[illegible]	4½	[illegible]	[illegible]		
Grenada, à £ 100	3¼	21½	$21\frac{9}{16}$		
Dito Uitgestelde		$6\frac{9}{16}$	$6\frac{9}{16}$		
Ecuador à £ 100	1	14⅝			
Venezuela, à £ 100	4½	$34\frac{15}{16}$			
Dito Uitgestelde		18¾			
Amerika, Bank-Aktiën Cert.		$1\frac{5}{16}$			
Dito Orig.					
Grieken, Bl. 1825	5	5⅝			

Prost, 50½, 51; Illin. 93½ a ⅝; Sard. 93, 95; Grenada onbep. $21\frac{9}{16}$.

Vaste markt, bij levendigen handel in oostenrijksche fondsen, welke tot verbeterde koers te plaatsen waren.

Koers van het Geld. Beleening 4 pCt., Prolongatie 3½ pCt. Diskonto 4½ pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55⅜	Livorno	2/m.	*f* 89½
	zigt	" 56	Napels		" 83
Bordeaux	2/m.	" 54⅞	Petersburg	"	" 1,82
"	zigt	" 55½	Weenen	6/w.	" 33⅜
Madrid	3/m.	" 238	Augsburg	"	" $35\frac{1}{16}$
Cadix	"	" 238	Frankfort	"	" 98½
Seville	"	" 237	Hamburg	2/m.	" 34⅞
Bilbao	"	" 237	"	zigt	" 35⅛
Lissabon	"	" 39⅞	Londen	2/m.	" 11,62½
Porto	"	" 39⅞	"	zigt	" 11,75
Genua	2/m.	" 45½	Rotterdam		

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 9 Maart.

Prijs-Courant van SUIKER, bij de 100 Nederlandsche Ponden.

RUWE. Vaten. Surinaamsch en Nickerie, blond *f* 42 a 46, bruin *f* 37 a 41. — Kisten. Brazil, wit *f* 46 a 51, blond *f* 43 a 46, bruin *f* 38 a 42; Havana, wit *f* 51 a 56, blond *f* 44 a 51, bruin *f* 39 a 43. — Kranjangs en Kanassers. Java, wit *f* 50 a 53, ord. wit *f* 48 a 49, grijs *f* 46 a 47, blond of geel *f* 44 a 45, bruin *f* 39 a 43. — Matten en Zakken, Manilla, blond *f* 44 a 47, bruin *f* 38 a 43.

GERAFFINEERDE. Melis, Stoom. In papier, Crushed, N. S. R., 3 k°. *f* 55½, d°. 5 k°. *f* 54½, d°. 7 k°. *f* 53; Superfin *f* 52, *f* 50; N° 2 *f* 50, 49; N° 3 *f* —, 48; A. S. R. N° 1 *f* 49½, *f* 48½, N° 2 *f* 48½, *f* 47½, N° 3 *f* —, 46½; B. & H. N° 1 *f* 48½, *f* 47½, N° 2 *f* —, 46½, S. & T. N° 1 *f* 49, 48, N° 2 *f* 48, *f* 47, N° 3 *f* —, 46; W. & Z. *f* 47 a 47½, *f* 46 a 46½. — Lompen gedekt *f* — a —, *f* 46 a 47. — Kandij, wit *f* 72 a 80, blank *f* 62 a 70, geel *f* 55 a 60, helbruin *f* 51 a 53, middelbruin *f* 49 a 50, bruin *f* 48 a 49. — Basterden helbruin *f* 42 a 43, bruin *f* 39 a 41. — Stroop *f* 29 a 31.

ANTWERPEN, 7 Maart. Aan de Granenmarkt was het heden met Tarwe en Rogge wel zoo vast; roode inl. Tarwe werd, in deze maand te leveren tot *f* 13½ gedaan; inl. Rogge houdt men op *f* 7¼ en op levering in Junij vraagt men *f* 8. Van Garst zijn ca. 1000 hect. Noord-Holl. *f* 1⅝ verhandeld.

HAMBURG, 6 Maart. In *koffij* heeft zich de omzet in deze week bepaald tot 9000 b. Rio en Santos van 4⅛ a 5⅞ sch. en 1500 b. Dom. van 5⅜ a 5¾ sch. Intusschen blijven kleurige Brazil-soorten voortdurend gezocht en worden goed betaald, terwijl ook voor Dom. dd volle prijzen bedongen werden

Ruwe *Suiker* was wederom goed gevraagd, doch Geraffineerd iets stiller.

Rijst tamelijk levendig. Uit de eerste hand hebben 14,000 b. Aracan en 6000 b. Java tot onveranderde prijzen nemers gevonden.

Kotoen gevraagd tot onveranderde prijzen.

Van *Huiden* vonden zeilende partijen tot de uiterste prijzen nemers, en werden Calcutta Kips wederom hooger betaald.

Specerijen: Cassia Lignea blijft geanimeerd, zoo ter verzending als op speculatie en ondervond op nieuw eene prijsverhooging van ca. ½ sch. Peper vast en Piment weinig aangeboden. — In *Thee* werden sedert Dingsdag ca 2500 ¼ k. tot stijgende prijzen omgezet; Common Congo 13½ sch. met verkoopers,

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 6 Maart. Franken, Janna Adriana, Suriname. - Dekker, Komeet, Curaçao.

HELVOET, 6 Maart. Struys, Maria Elisabeth, Lissabon. Tolner, Zeemeeuw, Nantes.

BROUWERSHAVEN, 6 Maart. Prange, Ottolina, Banjoewangie n. Rott.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 9 Maart, in lading naar:

Keulen.	J. L. Wilson, Cöln N°. 4.
	W. v. d. Poll, Maria.
Frankfort.	C. Weingartner, Frankfort N°. 28.
Dusseldorp en Neus.	W. Hoegeweg, Mercuur.
Urdingen en Ruhrort.	B. van Beek, Dankbaarheid.
Manheim.	W. Bouwmeester, Carolina.
Ludwigh. en Manheim.	P. Hartman, Eleonora.
Duisburg.	J. Otten, Johanna.
Ruhrort.	J. van Beek, Vrouw Willemina.

AMSTERDAM, 6 Maart, vertrokken naar:

Keulen.	J. v. Ahlen, Cöln. N°. 2.
Frankfort.	J. Itschert, Frankfort N°. 2.
Wesel.	E. T. Beijer, de Hoop.
Mannheim.	A. Deinum, Stad Amsterdam.

Rijnhoogte	ARNHEM,	6 Maart 9 p. 5 duim.
	KEULEN,	7 " 5 vt. 6 "

ERRATA. In ons N°. van 3 Maart, in de advertentie N°. 2987 is een fout, in de 3de regel van boven; *staat*: eene [illegible] 2947.

Advertentiën.

(3001) WEERT, den 4 Maart. Heden overleed alhier, na tijdig van de H. Sacramenten voorzien te zijn, de Heer ARNOLD HUBERT VAN HAEFF, Beeldhouwer, diep betreurd door echtgenoote, broeders, zuster, zwagers, bloedverwanten en vrienden.

Eenige Kennisgeving.

Al wie iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de nalatenschap van den overledene, gelieve binnen eene maand daarvan opgave te doen aan den Eerw. Heer J. E. VAN HAEFF, Kapel. te Kessel, of wel aan de Wed. A. H. VAN HAEFF, geb. LEMMERS, te Weert.

Wed. A. H. VAN HAEFF, geb. LEMMERS.
J. E. VAN HAEFF, Kapel. te Kessel.

(3007) Den 25 Februarij 1857, overleed te *Bakhuizen* (Friesland) aan eene hevige ziekte van acht dagen, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden, onze veel geliefde Zoon en Broeder, de Wel Eerwaarde Heer J. Y. DE WINTER, R. K. Pastoor aldaar, in den ouderdom van ruim 36 jaren.

Y. J. DE WINTER.
Uit aller naam.

(3009) Heden overleed alhier, na een hevig lijden, in den ouderdom van zes en zestig jaren, mijn waarde Echtgenoot [illegible], voorzien van de laatste H. Sacramenten.

KLEEF, den 7 Maart 1857.
C. A. M. DE KRUYFF, Wed. H. A. J. SINKEL.

De Drukker en Boekhandel. C. L. VAN LANGENHUYSEN geeft uit, en verzendt op aanvrage:

UITGAVEN DER VEREENIGING „REGT VOOR ALLEN."

I.

DE UTRECHTSCHE FAKTIE,

DOOR

J. W. CRAMER.

(Feb. 1857)

Een brochure van 145 blz. . . . . . . *f* 0.50,

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.